

Jorid Mathiassen

Het eiland van de witte lelies

Vertaald door Neeltje Wiersma

DE FONTEIN

Proloog

*Ver, ver weg, ver van de zee, daar ligt mijn dorp, daar is Servië.
Ver, ver weg, waar witte lelies groeien.*

Nu ben ik snel weer bij je. Je hebt op me gewacht, zeg je? Dat is goed om te horen, want stel je voor dat ik je was kwijtgeraakt, daarboven tussen alle sterren! Menig avond heb ik naar de hemel staan kijken, op zoek naar tekens, maar geen antwoord gekregen.

Waarom heeft het zo lang geduurd? Het was niet aan mij om te beslissen, zie je. Onze-Lieve-Heer dacht waarschijnlijk dat ik nog iets af te handelen had, ook al hebben hij en ik strikt genomen niet veel met elkaar te maken gehad. Maar nu lijken we het erover eens te zijn dat ik lang genoeg hier op aarde heb rondgelopen. Wat zeg je? Ik kan je nog steeds niet goed horen, maar je stem komt steeds dichterbij. Ben ik nog steeds jouw Marie na al die jaren sinds dat vreselijke dat er is gebeurd? Wat is dat voor een vraag? Natuurlijk ben ik dat nog steeds, dat begrijp je toch wel.

Ik heb elke dag aan je gedacht en je gemist, weet je. Het valt niet te ontkennen dat ik me vaak eenzaam en alleen heb gevoeld, en toen het verlies aan me knaagde als een hongerige en uitgemergelde wolf, heb ik de wolf gevoed met verlangens en dromen. Veel mensen hebben me als een eenling gezien en er zullen ongetwijfeld mensen zijn geweest die medelijden met me hadden. Maar ik denk dat ik het al die jaren goed heb gedaan. Ik ben een gekartelde steen geweest tussen alle ronde stenen, maar ik vond een plek en maakte die tot de mijne.

Ik heb met veel plezier de tuin onderhouden, ook al is die niet meer zo mooi. Ik voel me de laatste tijd niet meer

zo fit, waardoor ik nog meer naar jou verlang. Mijn benen beginnen te protesteren, zie je, en een van mijn armen is ook niet al te best. Ik heb veel nagedacht over hoe het leven zou zijn geweest als jij en ik samen waren geweest. Je zou waarschijnlijk hier naast me zitten op het bankje onder de goudenregen, met grijs haar en die ondeugende twinkeling in je ogen. Met je wandelstok rustend tegen je been, en misschien zou je hand een beetje hebben getrild wanneer hij naar de mijne reikte. Mijn hand is nu oud en gerimpeld. Gelukkig heb ik mijn verstand en humor mogen behouden en kwijn ik niet langzaam weg, zoals mijn moeder. Zie je dat ik me vandaag heb opgedoft? Ik heb de mooiste zomerjurk aangetrokken, die met het klapproosmotief, en zelfs wat rode lippenstift op mijn lippen gedaan.

Ooit droomde ik van een huis vol leven, dat het gelach en gezang van kinderen tussen de muren zou klinken. Wij tweeën dicht tegen elkaar aan dansend terwijl de wereld vrede ademde. Het huis is nu stil, maar wie weet, misschien gaat de deur ooit weer open en verwelkomt het huis nieuwe mensen.

Er is trouwens iets wat ik je moet vertellen als we elkaar treffen. Iets wat niemand anders weet, alleen ik. Een geheim dat ik mijn hele leven met me heb megedragen, iets wat me heeft opgetild en tegelijkertijd zwaar op me drukte. Ja, ik wist dat je nu nieuwsgierig zou zijn. Ik ben benieuwd naar je reactie. Wacht maar tot...

Als ik mijn ogen sluit, denk ik dat ik klokken hoor. De heldere, mooie klanken worden nu duidelijker. Reik me je hand, dan kom ik.

Hjartøy, 2009

Linnea haalde een paar keer lang en diep adem, zoals ze tijdens haar yogalessen had geleerd, maar het hielp niet. Ze voelde zich nog steeds net zo angstig over wat haar te wachten stond.

Toen ze uit het autoraampje naar het grijszwarte, mistige landschap buiten keek, begreep ze niet hoe ze het in hemelsnaam een goed idee had kunnen vinden om naar dit godvergeten oord te reizen, duizend kilometer verwijderd van haar veilige appartement in Oslo.

Het woord ‘guur’ was in haar hoofd opgekomen en smaakte nu in haar mond als een zuur snoepje. Het repertoire van het Noorse Meteorologisch Instituut was bijna uitgeput nog voor het nieuwe leven was begonnen. Plotseling kletterde er iets tegen de voorruit en na een paar seconden begreep ze dat het een mengsel van regen en sneeuw was, maar niet wat ze normaal gesproken ijzel zou noemen. Misschien was hier ook wel een woord voor. In elk geval hadden de ruitenwissers hun handen vol aan het verwijderen van de onbestemde troep.

Iris, haar anders zo verstandige vriendin, had zich zeker vergist toen ze beweerde dat Hjartøy de perfecte plek was voor een nieuwe start. Linnea realiseerde zich ook opeens dat de foto's die haar vriendin haar van deze plek had laten zien op stralende zomerdagen waren genomen. Nu waren er geen door de zon overgoten gladgeschuurde rotsplaten of charmante boothuizen in zicht, alleen iets wat leek op een deprimerend stuk moderne kunst, en ze kon Iris gerust

beschuldigen van misleidende marketing.

Linnea had Iris leren kennen in haar eerste jaar op de middelbare school, toen Iris halverwege het schooljaar in de klas was gekomen. Aanvankelijk wees niets erop dat de twee vriendinnen zouden worden. Tot de dag dat ze Iris huilend op het toilet aantrof na de laatste les.

Ze had het wanhopige gesnik dat uit het kleine hokje kwam niet herkend en had eerst voor de gesloten deur gestaan zonder te weten wat ze moest doen, voordat ze voldoende moed had verzameld om op de deur te kloppen. Uiteindelijk na wat gerommel met het slot gleed de deur open. Iris' grijze ogen hadden haar verbaasd aangekeken en haar zachte krullen waren op drift geraakt en plakten nu op haar betraande gezicht. Toen Linnea had gevraagd wat er aan de hand was, had Iris na een diepe zucht gezegd dat ze haar vader kwijt was. Het bleek echter dat haar vader helemaal niet dood was; haar moeder had hem uit de flat gegoooid omdat ze hem een ongeschikte echtgenoot en vader vond. Later, toen Linnea hem leerde kennen, vond ze hem wat je een vrije geest zou kunnen noemen. Sinds hij en Iris' moeder uit elkaar waren, woonde hij in een kanariegeel en nogal vervallen huis midden in het wijkje met de oude houten woningen in Rodeløkka, waar de deur altijd openstond voor Iris en haar vriendinnen. Hij was meer een vriend dan een betrouwbare vaderfiguur.

Na die dag was Iris in Linnea's leven gekomen en bij de leraren stonden ze bekend als de 'bloemenkinderen'. Als ze erover nadacht, was het in het begin bijna een verliefdheid geweest. Iris was zo anders dan zichzelf, met haar roodblonde haar dat als een rivier over haar rug stroomde en in een waterval van krullen veranderde als het regende. Terwijl de zwarte manen van haar gewoon recht naar beneden hingen.

Na een turbulente jeugd waarin Iris vaak aan haar lot werd overgelaten en waarin vaak van woonplaats was gewisseld leek het stichten van een gezin Iris uiteindelijk het

enige juiste. Vol goede moed begon ze aan de weg naar haar droom, ze struikelde en viel een paar keer, maar stond weer op en gaf niet op totdat het doel was bereikt in de vorm van een knappe maar ietwat saaie echtgenoot (Guttorm, die docent was op een middelbare school) en twee relatief goed opgevoede kinderen (Gerhard en Pernille, respectievelijk zes en zeven jaar oud). Iris was na haar eindexamen begonnen aan een opleiding tot kleuterleidster en werkte nu als leidinggevende op een privékleuterschool.

En toen, jaren later, was het Iris' beurt om de brokstukken van een gebroken en verwarde Linnea op te rapen nadat de hemel op haar hoofd was neergestort, eerst een keer, en nu weer. De knoop in haar maag kwam plotseling terug en ze bedacht dat het leven op een gegeven moment een grote brij van slechte gevoelens was geworden die was ingekookt tot een brouwsel dat uiteindelijk nogal bitter smaakte. Er waren nog steeds momenten waarop ze twijfelde of de keuze die ze een kleine twee jaar geleden had gemaakt wel de juiste was geweest. Iris was de enige die het wist en ze had standvastig herhaald dat het de enige verstandige oplossing was. Het verstand won het blijkbaar altijd van het hart, dacht Linnea bitter. De nare gedachten uit het verleden waren in volle hevigheid teruggekeerd na de recente dramatiek. Dit nieuwe drama dat haar leven op zijn kop had gezet en haar uiteindelijk uit haar eigen woonplaats had verjaagd.

‘Waarom ga je niet gewoon naar Hjartøy; je kunt daar gratis in het huis verblijven,’ had Iris gezegd toen Linnea er onbedoeld had uitgeflapt dat ze overwoog om naar een onbewoond eiland te verhuizen. Linnea had haar alleen maar niet-begrijpend aangekeken, behoorlijk verdoofd nadat ze samen een fles wijn soldaat hadden gemaakt en op het punt stonden om aan fles nummer twee te beginnen. ‘Ja, je weet wel, het eiland waar mijn oma vandaan kwam. In Nordland,’ had Iris verduidelijkt. Maar Linnea had geen idee. Ze wist wel dat de grootmoeder van Iris uit het noorden kwam,

maar ze kon zich de naam van de plaats niet herinneren, zelfs niet dat het een eiland was. Voor Linnea was alles ten noorden van Trondheim Nordland.

‘Mijn vader erfde het ouderlijk huis van mijn grootmoeder nadat mijn oudtante Marie was overleden,’ had Iris uitgelegd.

Toen herinnerde Linnea zich dat Iris en haar vader het jaar daarvoor de lange weg naar het noorden hadden afgelegd om de begrafenis bij te wonen, of misschien was het twee jaar geleden, de tijd ging ook zo snel. Maar ze was ervan uitgegaan dat het huis verkocht was.

‘Je kent mijn vader toch,’ had Iris gezegd, en ze schudde gelaten haar hoofd, ‘hij is niet bepaald een van de snelsten als het op beslissingen aankomt. Bovendien was hij waarschijnlijk verbaasd over hoe weinig het waard was, ondanks het feit dat het een groot en charmant huis is. Je kunt de oude huizen daar praktisch voor niks krijgen,’ had ze beweerd.

En hier zat Linnea dus in haar pas gekochte tweedehands auto op weg naar zijn huis, een huis op een eiland dat totaal onbekend voor haar was. In een moment van overmoed – en rodewijnroes – had Linnea Iris op haar woord geloofd. Sindsdien was alles zo snel gegaan dat ze geen tijd had gehad om veel over de plek te weten te komen. Of misschien had ze het vermeden, bang dat ze koudwatervrees zou krijgen. Iris had gedacht dat ze de omschakeling een jaar de tijd moest geven, maar Linnea had het teruggebracht tot een halfjaar. Een halfjaar zonder mannen, tenminste. Ze keek met een schuin oog naar de telefoon op de passagiersstoel. Hij was nog steeds stil. Gelukkig kenden maar weinig mensen haar nieuwe telefoonnummer en verliep de meeste communicatie met haar werk via de mail.

Ja, ze was absoluut toe aan een verandering van omgeving, maar op dit moment had ze liever gehad dat haar nieuwe omgeving een strand in Thailand was, waar ze in de schaduw onder een weelderige palmboom kon zitten werken met

kabbelende golven op de achtergrond. Maar dan zou Arthur onmogelijk mee hebben gekund. Ze slaakte een diepe zucht en kreeg als antwoord een beschuldigende miauw uit de kooi op de achterbank.

‘Ja, Arthur, het is mijn schuld, ik weet het. Maar we moeten allebei proberen te wennen aan dit nieuwe leven. En ik beloof dat het niet voor altijd is.’ Ze probeerde optimistisch te klinken, maar hoorde hoe haar stem brak. Hoe dan ook kreeg ze als antwoord een norse stilte van haar reisgenoot. Ze waren Oslo nauwelijks uit of Arthur was wagenziek geworden en had in de kooi gebrakt. Ze had haar toevlucht moeten nemen tot een van de kalmerende middelen die de dierenarts had voorgeschreven, en hij had geslapen tot ze bij het hotel in Trøndelag aankwamen, waar ze zouden overnachten.

Het feit dat ze net de veerboot naar Hjartøy hadden gemist, was ook niet bevorderlijk voor haar humeur. De veerboot gleed langzaam van de kade weg toen ze het kleine kustplaatsje binnenreed vanwaar de boten naar de eilanden vertrokken. Het enige wat ze kon doen was toekijken hoe het licht van de boot uiteindelijk ergens verderop in de fjord verdween. Omdat ze tweeënhalf uur moest wachten op de volgende veerboot, betekende dat dat ze niet volgens plan bij daglicht bij het huis aankwam. Hoewel het pas vijf uur ’s middags was, was de bescheiden hoofdstraat al bijna uitgestorven. Ze had gezien dat er een hotel, een bibliotheek en een klein winkelcentrum waren, maar de enige plekken die nog open waren, waren een kruidenierswinkel aan de kade en een pizzeria verderop in de straat. Ze had in elk geval haar honger kunnen stillen en eten voor haarzelf en Arthur kunnen kopen.

Gelukkig duurde de overtocht met de veerboot maar een halfuur en het aan boord en van boord rijden van de *Ea*, zoals de boot heette, was goed gegaan. Naast haarzelf bestonden de passagiers in de salon uit een groep jonge jongens met de

baard in de keel, vier breiende vrouwen met thermosflessen en een paar mannen van middelbare leeftijd die zich achter hun kranten verscholen. De slungelige kaartjesverkoper had haar nieuwsgierig aangekeken toen hij een vrij stevige prijs vroeg om haar en haar auto naar het eiland te vervoeren. Misschien zag hij niet elke dag nieuwe reizigers. Voor de zekerheid had ze discreet haar zakspiegeltje uit haar tas gehaald en gecontroleerd of er sporen van pizzasaus op haar gezicht zaten. Ze had nauwelijks in de spiegel gekeken sinds ze die ochtend uit het hotel waren vertrokken. Met een snelle blik zag ze een bleek gezicht met gespannen gelaatstrekken en een aanzet van donkere kringen onder de ogen, maar geen etensresten.

Nu hoopte ze maar dat er een koelkast in het huis was en dat die werkte. In elk geval was het een geluk dat Iris' vader er nog niet aan toegekomen was om het energiecontract op te zeggen. Iris had geen foto's van de binnenkant van het huis om te laten zien, dus Linnea had geen idee wat ze kon verwachten. Het enige wat Iris had gezegd was dat het een groot huis was en dat het de stempel droeg van een oude vrouw die er had gewoond, wat dat ook mocht betekenen. Linnea stelde zich bloemetjesbehang in pastelkleuren voor, nostalgische kanten gordijnen, een overvloed aan prullaria en dunne porseleinen kopjes met een rozenmotief.

Linnea zuchtte nog maar eens diep. Zo ver kon het nu toch niet meer zijn? Iris had uitgelegd hoe ze het huis kon vinden, en ze had zeker niet overdreven toen ze het had gehad over smalle en kronkelige weggetjes. Linnea had bijna de hele weg vanaf de veerbootkade met een slakkengang gereden, uit angst om naast de weg te belanden. Ze zag vaag de contouren van sommige bergen, maar de mist en de schemering gaven haar het gevoel dat ze alles door een te sterke bril zag. Het feit dat de wegen hier op het eiland geen naam hadden en de huizen geen huisnummers, maakte het er niet bepaald gemakkelijker op.

De onbestemde regen was tenminste gestopt zodat ze de ruitenwissers kon uitzetten. Ze minderde vaart en memoreerde de route in haar hoofd. Als ze er niet te ver naast zat, zou het huis achter de volgende bocht liggen. Gelukkig was er geen verkeer en ze liet haar ogen speuren naar het juiste huis aan de rechterkant van de weg.

Toen ze de bocht om kwam, schrok ze en remde ze automatisch zo hard dat Arthurs kooi naar voren werd geslingerd. Een enorme gestalte stond recht voor de auto en nam de hele weg in beslag. De gloeiende ogen van het monster ontmoetten de hare en haar hart klopte zo hard in haar keel dat ze bang was dat het eruit zou springen. Het zweet stroomde langs haar armen en door haar snelle, bonkende hartslag heen registreerde ze dat Arthur kermend tekeerging. Toen verdween het monster even snel als het was verschenen, terwijl Linnea zich nog steeds aan het stuur vastklampte alsof het een reddingsboei was. Verdomme, Iris, je had weleens kunnen zeggen dat er elanden op Hjartøy zijn. Een enorme eland die haar en Arthur had kunnen doden, verdorie! Uiteindelijk lukte het haar om het stuur los te laten. Ze stapte wankel uit de auto om te kijken hoe het met de kat op de achterbank ging. De kooi stond scheef en Arthur klampte zich aan één kant vast.

‘Het spijt me, schat,’ zei ze met een dun stemmetje terwijl ze de kooi terugzette op de achterbank. Ze durfde het deurtje van de kooi niet te openen voor het geval Arthur in paniek ervandoor zou gaan. Dan zou ze hem nooit meer terugvinden. ‘Uiteindelijk komt het allemaal goed,’ zei ze tegen de kat, maar ze begreep dat de woorden net zo goed aan haar waren gericht. Arthur keerde haar de rug toe zonder iets te zeggen.

Ze wist zichzelf voldoende te kalmeren om door te kunnen rijden, en inderdaad: niet veel later zag ze het huis. Zonder de richtingaanwijzer aan te zetten draaide ze de oprit op en liet de koplampen op het huis schijnen. Met

de zwarte ramen die haar blind aanstaarden leek het een echt spookhuis, en er was niet veel fantasie voor nodig om je een voorstelling te maken van gordijnen die fladderden in de tocht en bleke gezichten die wezenloos voor zich uit staarden. Het huis was wit, maar kon wel een paar likjes verf gebruiken. Het viel haar op dat er wat dakpannen ontbraken, maar de twee schoorstenen leken in elk geval stevig genoeg.

Toen, ineens, greep de griezeligheid haar bij de keel en voelde ze de drang om te keren en meteen de duizend kilometer terug naar Oslo te rijden. Iris had haar verzekerd dat er geen enkele reden was om angstig te zijn, want de mensen die hier op het eiland woonden waren vredig en vriendelijk. Alsof Iris dat kon weten. Ze was hier tenslotte maar één keer geweest – twee dagen.

Het huis leek in de jaren twintig of dertig gebouwd te zijn. Het bestond uit drie verdiepingen met beneden een glazen veranda met kleine ruitjes. Het werd omringd door een grote tuin met veel oude bomen die hun halfnaakte takken lieten uitsteken. Boven een deur die vanaf een steile buitentrap rechtstreeks naar de glazen veranda leidde, was een zwak schijnsel van een buitenlamp. De hoofdingang bevond zich duidelijk aan de achterkant. Nadat ze had gecontroleerd of de sleutel nog in haar jaszak zat, maakte ze zich gereed om uit te stappen. Ze liet de koplampen van de auto branden zodat ze gemakkelijk de weg naar de deur kon vinden en de belangrijkste bagage en etenswaren die ze had gekocht naar binnen kon dragen zonder te struikelen.

Toen ze uit de auto stapte, hoorde ze een aanhoudend luid geruis en het duurde even voordat ze doorhad dat het de zee was. Het huis stond niet ver van de kust. 'Kom, Arthur, zo meteen mag je van je vrijheid genieten – en kun je naar de wc.' Voorzichtig tilde ze de kooi van de achterbank en opende het deurtje zodat de kat eruit kon glijpen. Hij snoof sceptisch de lucht op, liet een lange miauw horen, maar besloot uiteindelijk de gevangenis te verlaten.

De wind greep haar halflange haar en blies het voor haar ogen zodat ze niets meer zag. Meteen bedacht ze dat ze het óf niet had moeten knippen, zodat ze het in een praktische paardenstaart had kunnen opbinden, óf het zo kort had moeten knippen dat de wind er geen vat op kon krijgen. Er brandde ook een lamp boven de voordeur. Iris en haar vader waren vast vergeten die uit te doen toen ze hier waren.

Huiverend haalde ze de sleutel uit haar zak. Het was er een van het ouderwetse type dat je waarschijnlijk in een goed gesorteerde tweedehandswinkel kon kopen. Ze stak hem in het slot, draaide hem om en trok hard aan de deurklink. Nog steeds op slot. Plotseling was de angst er weer, als een giftige klauw om haar borst. Haar hand begon te trillen. Had Iris haar de verkeerde sleutel gegeven? Ze stelde zich een ijsskoude nacht op de achterbank van de auto voor, de uitbrander voorbereidend die ze haar vriendin zou geven. Toen probeerde ze te kalmeren, haalde de sleutel uit het slot en probeerde hem opnieuw in het sleutelgat te steken, terwijl ze een schietgebedje tot hogere machten prevelde. Ze besepte niet dat ze haar ogen had gesloten, maar toen ze ze weer opende, zag ze de deur langzaam en krakend opengaan. Opgelucht liet ze de deur op een kier staan, zodat Arthur binnen kon komen als hij zover was.

Vanuit de gang kwam haar een mufte, bedompte lucht tegemoet. Ze stapte aarzelend over de drempel en tastte met haar hand langs de muur op zoek naar een lichtknopje. Niets. Toen ze een stap naar voren zette, stootte ze met haar voet tegen iets aan wat over de vloer schoof. Automatisch sloeg ze een hand voor haar mond om het niet uit te schreeuwen. Haar ogen begonnen langzaam te wennen aan de duisternis en iets verderop zag ze iets wat op een lichtschakelaar leek. Toen ze hem omdraaide, ging er een lamp aan het plafond branden en zag ze waar ze over gestruikeld was: een schoen. Het was een bruinleren veterschoen, een praktische schoen, van iemand met een schoenmaat die een of twee maten

groter was dan die van haar. Hij moest van Marie zijn. Met een mengeling van schroom en nieuwsgierigheid zette ze de schoen terug en bekeek toen de ruimte.

Er waren verschillende identieke, witgeschilderde ouderwetse spiegeldeuren. Een lichtgrijze wenteltrap leidde naar de bovenverdieping, waar het pikdonker was. Aan de muur onder het raam hing een paneelkachel. Ze bukte om de stekker in het stopcontact te steken, waarna ze hem op de hoogste stand zette. Er was een lichte klik te horen en tegelijkertijd zag ze dat er een heel leger dode vliegen in de vensterbank lag. Ze werd misselijk van de onsmakelijke aanblik. Toch raapte ze alle moed bij elkaar om de deur te openen naar wat de keuken bleek te zijn. Dezelfde procedure met de plafondlamp en de verwarming volgde. Ze had ook nog een extra kacheltje in de auto, daar zou ze het voorlopig wel mee redden, voordat ze op zoek ging naar brandhout en het vuur aanmaakte in de oude, zwarte houtkachel die tegen een muur stond.

Het was een grote, vrij lichte kamer die gekarakteriseerd kon worden als retro met een moderne uitstraling. Recht onder een van de ramen, waarvan de rolgordijnen waren neergelaten, stond een formica keukentafel met een blauwgeruit tafelkleed. Ze voelde haar borstkas even samenknijpen toen ze daar een glas zag staan, waarna ze opmerkte dat ook een van de stoelen van de tafel was weggetrokken. Het akelige gevoel be kroop haar dat daar onlangs iemand had gezeten. Aarzelend kwam ze dichterbij en zag dat het glas leeg was. Ze haalde opgelucht adem. Wat had ze eigenlijk gedacht? Als ze steeds zo snel bang werd, zou het in elk geval een kort verblijf op Hjartøy worden.

Onder het andere raam stond een divan en midden in de ruimte stond een schommelstoel met een gehaakte deken erin. Ze zag dat de schommellatten sporen hadden achtergelaten op de grijsgeverfde houten vloer, die verder bedekt was met voddenkleden. Haar overactieve verbeelding liet

haar niet met rust en scènes uit die Hitchcock-film waarin een gemummificeerd lijk in een soortgelijke stoel zit, verschenen op haar netvlies. Ze wendde haar blik af en zag dat hier gelukkig een koelkast stond, een combikoelkast zelfs. Opgelucht bukte ze om de stekker in het stopcontact te steken en toen ze de koelkast opende, staarden de lege schappen haar aan.

Tussen twee balken in het plafond, vlak boven de houtkachel, waren drie korte koorden gespannen, een praktische droogplaats als de kachel brandde. Er hing een handdoek.

Ze bleef het onaangename gevoel houden, maar ze moest wel terug naar de auto om de noodzakelijkste spullen eruit te halen, waaronder de kattenbak en het koffiezetapparaat. De rest zou moeten wachten tot het licht werd.

Linnea riep Arthur, maar alleen de wind reageerde door klaaglijk terug te huilen. Dat de kat was verdwenen kon er ook nog wel bij. ‘Je hebt vijf minuten!’ riep ze de duisternis in.

Ze hield haar donsjack en leren handschoenen aan terwijl ze de boodschappen in de koelkast zette en in de vriesladen legde. Er was genoeg eten om een gezin veertien dagen te voeden, maar ze had de stelregel van haar vader overgenomen: *better safe than sorry*. Ze had tenslotte geen idee of er een winkel in de buurt was.

Ze had beloofd haar ouders te bellen als ze was aangekomen, maar dat moest tot morgen wachten. Haar moeder zou zeker aan haar stem horen dat ze angstig was, en dat genoegende ze haar niet. Toen Linnea haar had verteld dat ze had besloten om een tijdje naar het noorden te verhuizen, had ze zich voorgesteld dat de woorden ‘vreemd’ en ‘grillig’ op het puntje van de tong van de vervroegd gepensioneerde botanicus lagen en eruit wilden. Maar haar moeder had zich ingehouden en in plaats daarvan alleen haar bezorgdheid geuit dat Linnea de lange reis in haar eentje zou moeten maken.

Arthur was nog niet komen opdagen, ook al had ze zowel de voordeur als de keukendeur op een kiertje opengelaten. Geïrriteerd liep ze naar de buitentrap en riep zo hard mogelijk zijn naam. Geen reactie. Linnea barstte bijna in tranen uit, zo moe en bang was ze, maar ze dwong zichzelf weer de duisternis in te gaan. Het schijnsel van de zaklamp op haar mobiel reikte maar een paar meter, en tot overmaat van ramp was het ook nog eens gaan regenen. Door de wind viel de regen schuin neer. Plotseling gleed ze met een voet ergens over uit en moest ze met haar armen zwaaien om haar evenwicht te bewaren. In de modder waren duidelijke afdrukken van iets. Laarzen? Nee, haar verbeelding speelde haar weer parten. Waarschijnlijk had de wind gewoon natte bladeren opgetild en meegenomen, probeerde ze zichzelf gerust te stellen.

Toen ze zich schor had geschreeuwd en op het punt stond het op te geven, zag ze twee lichtgevende stippen, als lantaarns op een zwarte zee. Het harige schip kwam steeds dichterbij en toen het eindelijk in de haven aankwam, liet het natte moddervlekken achter op haar turkooizen donsjack, terwijl strepen van mascara en tranen over haar wangen liepen.

Het enige wat Linnea nog kon opbrengen, was het beddengoed pakken dat ze had meegenomen en een slaapplaats zoeken in het ijskoude huis dat vanaf nu haar thuis zou zijn.

2

‘Karl, kom snel!’ riep Edith vanuit de keuken, maar Karl was nog niet klaar met het lezen van een artikel over de laatste ontwikkelingen in het ziekenhuisdebat, dus besloot hij zich doof te houden. Maar al snel kwam de stem dichterbij en nam het volume toe. ‘Karl! Leg die krant neer, verdorie, en kom naar de keuken. Er brandt licht bij Marie!’ Edith stond nu in de deuropening. Ze was zichtbaar overstuur, want haar bril stond een beetje scheef op haar neus en ze hield zich met één hand vast aan de deurpost.

Karl keek op van de krant. ‘Heb je weer naar *Bovennatuurlijke ontmoetingen* gekeken? Hoe vaak moet ik het je nog zeggen: besteed je tijd niet aan dat programma. Er bestaat niet zoiets als een geest, het is gewoon een verzinsel van hun verbeelding, en vervolgens maken ze er entertainment van en steken de draak met mensen.’ Hij zuchtte gelaten, maar stond met tegenzin toch op uit zijn veelgebruikte Stressless-fauteuil. Als zijn vrouw in zo’n bui was, wist hij dat hij gewoon moest gehoorzamen. Samen liepen ze naar het keukenraam. Met een ferme beweging schoof Edith het gordijn opzij.

‘Zo, nu kun je het zelf zien.’ Ze stonden allebei naar buiten te kijken, de duisternis in. Bij Marie in huis brandde geen licht, alleen de buitenlamp, waarvan Karl zelf de gloeilamp had vervangen toen de oude in het voorjaar kapot was gegaan.

‘Nee... daar snap ik niks van. Er brandde licht daar! In meer dan één raam zelfs. Ik heb het toch met mijn eigen

ogen gezien,' beweerde Edith, terwijl ze haar bril afzette en hem schoonmaakte met de flap van haar blouse, waarna ze hem weer opzette. Het was nog steeds even donker bij Marie.

'Goed, Edith, ik denk dat wij twee oudjes maar beter naar bed kunnen gaan.' Karl draaide zich om en deed het licht in de woonkamer uit. Hij las de rest van het artikel wel een andere keer.

Edith wilde iets zeggen, maar het was alsof alle woorden samenspannen en in staking waren gegaan. Voor één keer zweeg ze.

Nadat ze klaar waren met hun avondroutine in de badkamer en hun pyjama hadden aangetrokken, controleerde Edith of de voordeur goed op slot zat, voor het geval dat. Karl moest om haar lachen omdat ze zich deze nieuwerwetse gewoonte had aangemeten, zoals hij het noemde. Niemand hier op het eiland deed de deur op slot.

Toen ze in bed lagen was Karl meteen zover om te slapen, nadat hij een paar slokken uit het glas water op het nachtkastje had genomen en de lamp aan zijn kant van het bed had uitgedaan. Maar Edith was klaarwakker en nu kwamen de woorden weer terug.

'Ik begrijp het gewoon niet, er brandde licht in zowel de keuken als de gang. Er moeten dieven het huis zijn binnengedrongen. Wat als ze het in brand steken? Om hun sporen te wissen, bedoel ik. Als ik daaraan denk, kan ik niet slapen. We hadden beneden het licht aan moeten laten, zodat de criminelen weten dat er hier mensen zijn. Waarom sta jij niet op om de lampen weer aan te doen, jij bent sneller dan ik.'

Karl ademde zwaar. 'Nu kraam je onzin uit, Edith. Het zou veel verdachter zijn als de lichten zo laat nog branden, want dan zullen de inbrekers denken dat we ze aan hebben gelaten om het te laten lijken dat we thuis zijn als we weg zijn.' Hij hoopte dat dit afdoende was om zijn vrouw te kalmeren.

‘Nou, nu je het zegt, ik weet zeker dat ik dat ook ergens heb gehoord.’

Het bleef even stil. Edith lag te piekeren. Het was meer dan een jaar geleden dat er voor het laatst licht te zien was geweest door de ramen van Maries huis, en ze kon het zich niet hebben ingebeeld toen ze vanavond daar licht zag branden. Zou Marie weer aan het zwerven zijn? Was ze gekomen om wraak te nemen? Karl kon zeggen wat hij wilde, maar diep vanbinnen geloofde Edith in zulke dingen, hoe eng ze ook waren. Ze herinnerde zich de verhalen van haar oma over geesten en bovennatuurlijke wezens nog heel goed. De oude vrouw was zo bijgelovig geweest dat ze de onderaardse wezens waarschuwde en zei dat ze moesten oppassen omdat ze een emmer met vuil dweilwater ging leeggooien.

Toen Edith er nog eens goed over nadacht, bedacht ze dat Karl ook vreemd had gekeken toen ze had gezegd dat er licht brandde in Maries huis. Alsof hij ook even in geesten had geloofd. Edith lag maar te woelen en te draaien in bed. Haar flanellen nachthemd voelde warm en klam aan tegen haar lichaam.

‘We hebben toch niets wat nog uitgepraat moest worden met Marie, dat ze...?’

Voordat Edith haar zin kon afmaken hoorde ze de bekende snurkgeluiden. Karl was altijd een goede slaper geweest. Ze draaide zich weer om en probeerde de slaap te vatten, maar haar gedachten bleven onverminderd door haar hoofd malen, terwijl de wind in kracht toenam en de regen tegen de ramen kletterde. Onze-Lieve-Heer was deze herfst bepaald niet scheutig geweest met de mooiweerdagen, dat was zeker. Het was waarschijnlijk een zoete wraak voor de mooie zomer die ze hadden gehad.

Misschien was ze niet zo aardig geweest voor Marie als ze had moeten zijn. Vooral die ene keer was haar bijgebleven, toen had ze haar tong niet kunnen bedwingen en tegen Marie gezegd dat ze... Nee, daar wilde ze nu liever

niet aan denken. Maar Marie was altijd zo sterk geweest, zo totaal anders dan zichzelf. Zij schrok al wanneer iemand de deur te hard dichtdeed en was nooit langer dan hooguit een paar dagen achter elkaar alleen geweest. Ze had ook nooit mannenwerk hoeven doen. Ze had Karl altijd dingen laten doen die ze zelf niet kon.

Edith herinnerde zich hoe klein en nietig ze zich had gevoeld toen Karl en zij hier in de jaren zestig kwamen wonen. Ze kwamen allebei niet uit bijzonder welgestelde kringen en hadden al snel gemerkt dat hun directe burens van betere stand waren. Je kon het ook horen. De woorden leken altijd eerst flink door de mangel te zijn gehaald voordat ze de mond verlieten. Het had hun daar op het erf vast aan niets ontbroken. Het huis was groot en statig, en het was bijna niet te geloven dat er maar drie volwassenen woonden – Marie en haar ouders. Om nog maar te zwijgen van de prachtige tuin. Door dit alles leek hun eigen huis, dat ze zich nauwelijks hadden kunnen veroorloven, op onkruid in een siertuin.

Zelf was ze opgegroeid in een huis aan de andere kant van het eiland waar het aan het nodige ontbrak en haar ouders waren er nauwelijks in geslaagd om hun allemaal te eten te geven op de kleine boerderij. De grootste schande in die tijd was dat kinderen soms naar een pleeggezin moesten, en hun vader en moeder hadden dat weten te voorkomen. Waar Karl vandaan kwam waren de omstandigheden beter geweest, ondanks dat het gezin zes kinderen telde en in een huis woonde dat op een van de inmiddels ontvolkte eilanden voor de kust van Hjartøy lag. Zijn vader had het gezin onderhouden door op het loodstation te werken. Karl had daar ook gewerkt. Hij was zowel slim als hardwerkend en repareerde en breidde het huis uit naarmate hun twee kinderen opgroeiden. Komt tijd, komt raad, dat was altijd zijn motto geweest. En gelukkig waren Helge en Inger allebei goed terechtgekomen.

Plotseling maakten Ediths gedachten een sprong in de tijd en zag ze Maries begrafenis voor zich. Zoveel mensen waren er niet geweest. De familie was niet zo groot en het aantal dorpelingen was al flink uitgedund. Maar het feit dat Inger, hun eigen dochter, speciaal hiervoor helemaal uit Bergen was gekomen, was een verrassing geweest. Ediths hart deed pijn en begon te bonzen toen ze zich de woorden herinnerde die Inger ooit tegen haar had geroepen toen ze nog een tiener was – dat ze wilde dat Marie haar moeder was. Inger was een heel slim kind geweest. Edith kneepte haar ogen dicht, maar de beelden van de begrafenis bleven maar komen.

Slechts twee familieleden van Marie uit het zuiden hadden de keuze gemaakt om aanwezig te zijn op de begrafenis, een man en een jongere vrouw. Het moest een van de zonen van Borghild zijn, de zus die zich hier in het noorden nooit had laten zien, en een kleinkind van haar. Twee dagen later waren ze verdwenen als dauw voor de zon. Ze waren alweer vertrokken voordat ze hen op de koffie had kunnen vragen. Het enige wat ze van hen had gezien was dat ze een paar zwarte vuilniszakken naar buiten droegen en in de auto hadden gezet, waarna ze waren weggereden. Edith vermoedde dat ze de kostbaarheden hadden veiliggesteld.

Ze had begrepen dat Marie zelf de psalmen had uitgezocht die tijdens de dienst in de kerk gezongen zouden worden. De dominee had zelfs een lang gedicht in het Zweeds voorgelezen, waar Edith niet veel van had begrepen, alleen dat het over de goudenregen ging. Blijkbaar stond er geen maat op hoe apart alles moest zijn. Ze was in elk geval blij dat ze dit soort dingen aan Karl kon overlaten wanneer het zover was.

Een paar weken na de begrafenis was er een mooie steen op het graf gekomen, maar er was niemand meer om het graf te onderhouden. Edith vond het triest om te zien, dus had ze er zelf een plant neergezet en bleef ze het graf onderhouden als ze op de begraafplaats was. Marie zou het haar niet kwalijk nemen. Ze hoopte alleen dat ze het van daarboven

zag, waar ze waarschijnlijk tussen de engelenscharen op haar troon zat, ondanks het feit dat ze niet bepaald de deuren van Gods huis had platgelopen.

Edith draaide zich op haar zij en trok het dekbed over haar hoofd. Ze concentreerde zich op het luisteren naar Karls rustige, zelfverzekerde ademhaling, en uiteindelijk kwam ze in hetzelfde ademhalingsritme en viel ze in slaap.

Eerste druk oktober 2026
Dit is het eerste deel in de Harten-eilandserie.

Oorspronkelijke titel *Der hvite liljer vokser*

Oorspronkelijke uitgever CAPPELEN DAMM AS, Oslo

Copyright © CAPPELEN DAMM AS, Oslo, 2022

Published in agreement with Sebes & Bisseling Literary Agency

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2026 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht
Vertaling Neeltje Wiersma

Omslagontwerp Het Omslag Atelier, Lübbecke, Naumann, Thoben, Köln, op basis van het originele omslag van Cappelen Damm

Omslagillustratie Anne Gundersen; Adobe; iStock by Getty Images; Tetra Images, LLC/Alamy/mauritus images

Opmaak binnenwerk Crius Group

ISBN 978 90 261 8351 5

ISBN e-book 978 90 261 8352 2

ISBN luisterboek 978 90 261 8353 9

NUR 302

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining niet toegestaan.